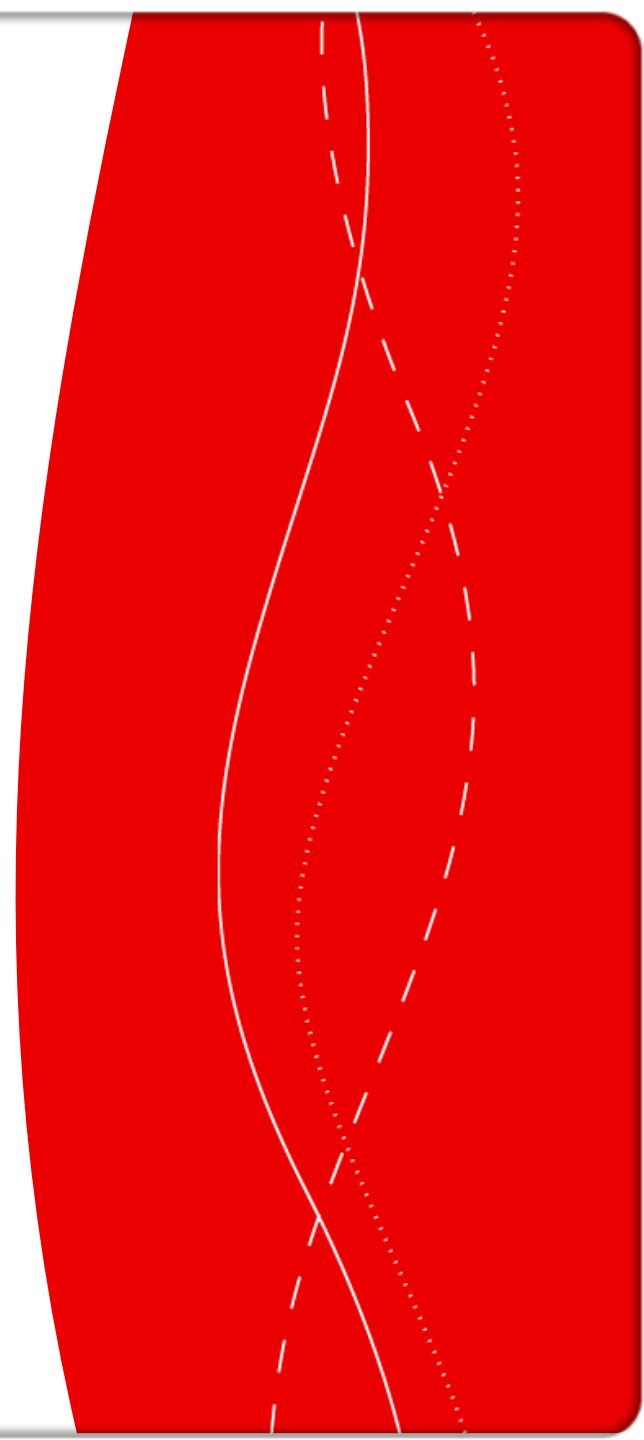

The logo for VTI (Vård och Utvärdering i Trafik) is displayed in a bold, lowercase, red sans-serif font. The letters 'v', 't', and 'i' are connected, with the 'i' having a distinct dot above it.

**Barns och ungas
minskade cykling –
rapport från ett
regeringsuppdrag**

Malin Henriksson

Regeringsuppdraget

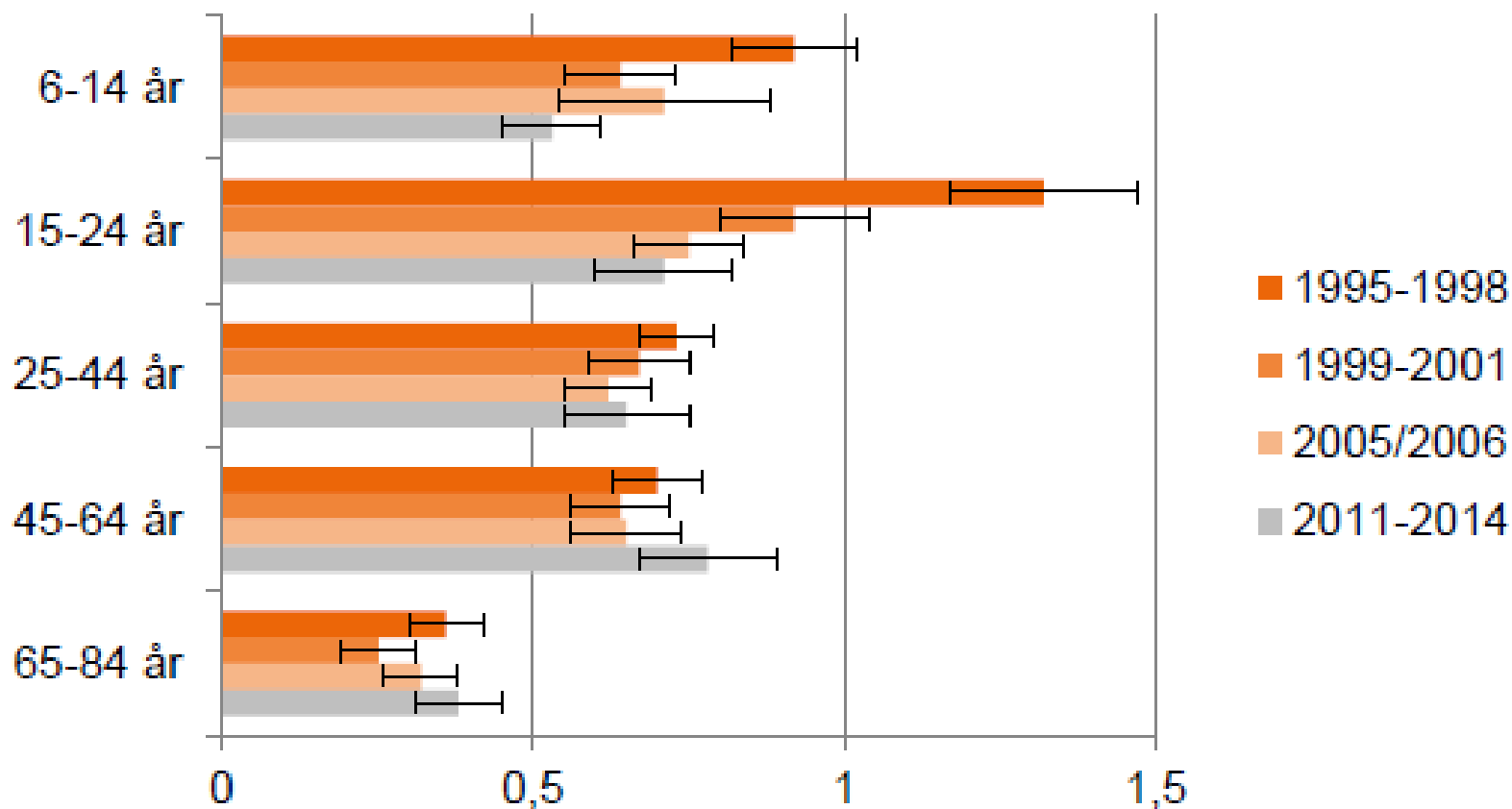
- Sammanställa kunskap om varför barns och ungas cyklande minskar
- Förslag till insatser för att främja ett ökat och säkert cyklande
 - Vilka åtgärder är mest effektiva?
- Inhämta kunskap och synpunkter från relevanta myndigheter och organisationer
- Ett barnrättsperspektiv ska beaktas
- Redovisades i december 2017

Arbetsgruppen

Cyklad sträcka 1995-2014

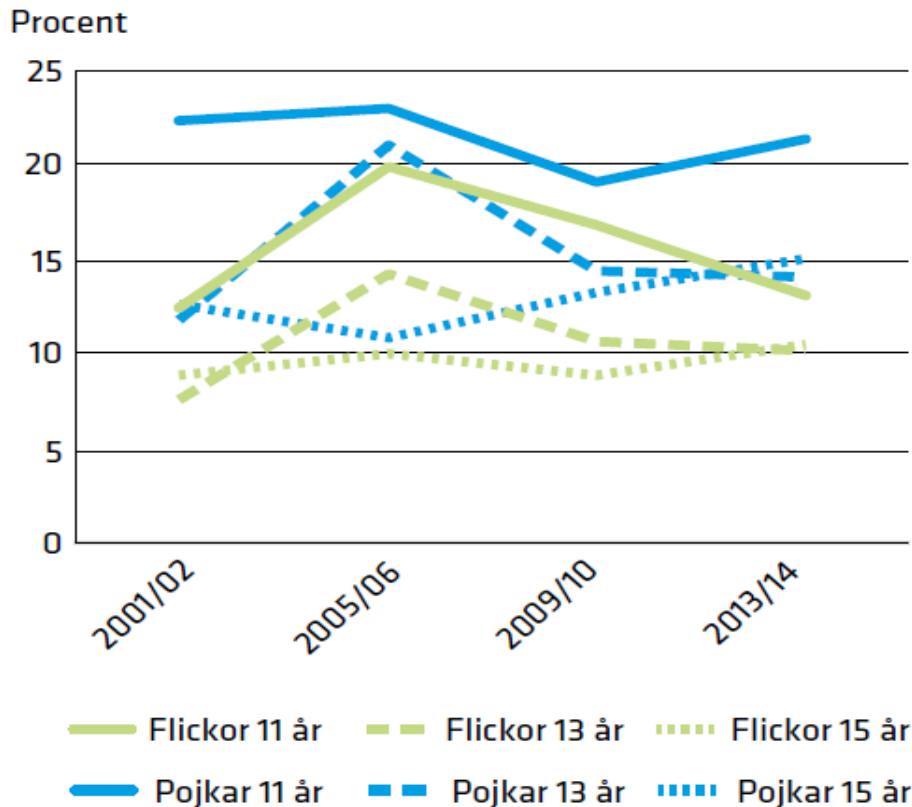
Figur 2.4. Cyklad sträcka (km) per invånare och dag, fördelat på ålder.

Källa: Riks-RVU 1995–1998, RES 1999–2001, RES0506 och RVU Sverige 2011–2014.

Anm: Osäkerheten i skattningarna redovisas med felstaplar som 95 % konfidensintervall.

Cykling viktigt för barns hälsa

- Goda motionsvanor grundläggs i tidig ålder
- Barn behöver minst 60 min fysisk aktivitet per dag
- Mer aktivitet ger ytterligare hälsovinster

Källa: Folkhälsomyndigheten (2014)

Andelen flickor och pojkar som uppger att de varit fysiskt aktiva i sammanlagt minst 60 min om dagen under de senaste sju dagarna.

FN:s barnkonvention

Syfte: "...att skydda, tillgodose och stärka barns mänskliga rättigheter på alla nivåer i samhället"

Grundläggande principer:

1. Alla barn har samma rättigheter och lika värde
2. Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn
3. Alla barn har rätt till liv och utveckling
4. Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

Ratificerades i Sverige år 1990

FYRA OMRÅDEN SOM PÅVERKAR BARNNS MÖJLIGHETER ATT CYKLA

1. Barns rörelsefrihet

Rörelsefrihet är en förutsättning för identitetsskapande, välbefinnande och möjligheten att leva ett fysiskt aktivt liv

Barns förutsättningar att röra sig utomhus på egen hand har halverats sedan 1980-talet

Barnvänliga miljöer har succesivt försvunnit

Barns lek och rörelser övervakas ofta av pedagoger, lärare och föräldrar

2. Upplevd säkerhet och trygghet

- Samtidigt som trafikolyckor minskat har föräldrars oro för olyckor ökat
- Barnen upplevs inte kunna hantera risker och behöver skyddas
- Mognad/kompetens anses hänga ihop med ålder snarare än erfarenhet
- Medias rapportering har påverkat föräldrars oro
- Barns bilåkande kan till hälften förklaras av den byggda miljön och i övrigt till föräldrars attityder

3. Skola och barnomsorg idag

- Fria skolvalet – ökade avstånd till skolan
- Skolor i lokaler som inte var tänkta för skola
- Längre skolvägar och lägre skolålder bidrar till ökat bilåkande (samt ökat bilinnehav)
- Inte tillåtet att cykla förrän vid 12 års ålder i vissa skolor
- Gratis busskort

4. Trafikmiljön

- Ökat bilinnehav, längre skolvägar och lägre skolålder bidrar till ökat bilåkande
- Skjutsande föräldrar skapar trafikproblem vid skolor och förskolor
- Trafiksäkra skolvägar och hållplatser behövs
 - Sänkta hastighetsgränser
 - Hastighetssäkrade passager
 - Separering
- Huvudcykelstråk prioriterade i drift och underhåll
- Andra (snabba) cyklister prioriteras
- Perspektiven fritidsresor och landsbygd saknas!

Övergripande orsaker till minskningen

- Ökande avstånd till fritidsaktiviteter
- Fler bilar i hushållen
- Bristande cykelinfrastruktur
- Barns vardag mer institutionaliserad än tidigare
- Föräldrars resvanor och attityder
- Upplevd trygghet/säkerhet
- Tillgång till mobiltelefon
- Det fria skolvalet

Prioriterade åtgärder

- Nationell strategi för att lyfta barns hälsa och mobilitet, inte bara trafiksäkerhet
- Ta fram kriterier för vad som är en säker och framkomlig väg för cykling för barn och unga
 - Fritidsresor ska ges samma dignitet som skolresor
- Identifiera "best practice" vad gäller initiativ för att öka barn och ungas cykling
 - Ta fram nya arbetssätt, byggt på vetenskapliga metoder och teorier
 - Fler initiativ som ökar barns fritidscyklning
 - Utvärdera!

Tack för uppmärksamheten!

malin.henriksson@vti.se

anna.niska@vti.se